

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. P. prawa do emerytury.

Decyzja została wydana na podstawie art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, nr 8 poz.43).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż na wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach ubezpieczony udowodnił 10 lat 11 miesięcy i 1 dzień.

Zakład nie zaliczył ubezpieczonemu zatrudnienia:

1) od 30 marca 1978 roku do 24 lipca 1982 roku w Ł. Zakładach (...) w Ł., ponieważ zakład pracy w świadectwie z dnia 12 września 2001 roku wskazując zatrudnienie w warunkach szczególnych nie powołał się na właściwe zarządzenie resortowe, a złożone do wniosku dokumenty z archiwum nie wskazują jednoznacznie, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach;

2) od 8 marca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku w Zakładach (...) w O., ponieważ wskazane w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach stanowisko „mechanik urządzeń cieplno-mechanicznych – spawacz” jest niezgodne ze stanowiskiem mechanik urządzeń cieplno-mechanicznych wymienionym w powołanym zarządzeniu nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego.

Zakład uznał za udowodnione 26 lat 5 miesięcy i 26 dni stażu sumarycznego oraz 9 lat 10 miesięcy 14 dni pracy górniczej.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. P. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury z warunków szczególnych.

Podał, że w Ł. Zakładach (...) w Ł. pracował jako ślusarz w Wydziale S. i Farbiarni. Praca podlegała na utrzymaniu w ruchu maszyn i urządzeń do przerabiania wełny, wymianie w maszynach silników elektrycznych, pasków klinowych, łożysk kulowych, utrzymaniu drożnych kanałów do odpływów barwników po farbowaniu, wymianie wirników w wirówkach. Wykonywał również bieżące remonty maszyn. Praca była wykonywana w oparach środków chemicznych z farbowania, karbonizacji, w kurzu. Ubezpieczony podał, iż wykonywał prace jako ślusarz oddziałowy.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Decyzją z dnia 22 lutego 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 3 lutego 2016 roku od osiągnięcia obniżonego wieku emerytalnego o okres udowodnionej pracy górniczej.

Na rozprawie w dniu 16 maja 2016 roku ubezpieczony wniósł o przyznanie prawa do emerytury od sierpnia 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. P. urodził się (...).

W dniu 18 czerwca 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

(wniosek k.1-2 akt ZUS, II plik)

Ubezpieczony z zawodu jest ślusarzem mechanikiem.

(okoliczność bezsporna)

Staż sumaryczny ubezpieczonego do dnia 1 stycznia 1999 roku wynosi 26 lat 5 miesięcy i 26 dni, w tym 26 lat 1 miesiąc i 29 dni okresów składkowych i 3 miesiące i 27 dni okresów nieskładkowych.

(karta przebiegu zatrudnienia – k.44 akt ZUS, II plik)

Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu następujące okresy zatrudnienia:

- 1) od 1 lipca 1974 roku do 23 kwietnia 1975 roku w Elektrowni (...),
- 2) od 24 kwietnia 1977 roku do 16 sierpnia 1977 roku w Kopalni (...) w G.,
- 3) od 13 sierpnia 1982 roku do 31 maja 1984 roku w (...) w B.,
- 4) od 12 czerwca 1984 roku do 31 maja 1986 roku w (...) SA ,
- 5) od 1 czerwca 1986 roku do 15 sierpnia 1990 roku w (...) SA,
- 6) od 11 stycznia 1991 roku do 31 maja 1991 roku w (...) SA,
- 7) od 1 czerwca 1991 roku do 30 listopada 1992 roku w (...) SA,

Okres ten wynosi 10 lat 11 miesięcy i 1 dzień.

(wykaz okresów stażu pracy w szczególnych warunkach – k.15 akt ZUS III plik, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k.8 akt ZUS III plik, k.52i k.54 akt ZUS II plik, świadectwo pracy – k.13 akt ZUS, II plik)

W okresie od 14 kwietnia 1978 roku ubezpieczony był zatrudniony w Ł. Zakładach (...) w Ł. jako ślusarz na Wydziale S. i Farbiarni.

Na stanowisku ślusarza ubezpieczony pracował do 31 sierpnia 1981 roku.

Od 1 września 1981 roku do 24 lipca 1982 roku ubezpieczony pracował na stanowisku konserwatora maszyn i urządzeń w Wydziale S. i Farbiarni.

Ubezpieczony otrzymywał dodatek za pracę w szkodliwych warunkach.

(umowa o pracę, karty wynagrodzeń, świadectwo pracy – akta osobowe, k.20)

Do Wydziału S. i Farbiarni należał również Wydział Karbonizacji.

Do obowiązków ubezpieczonego należało utrzymanie w ruchu maszyn farbiarskich, wirówek, suszarek, kotłów, przegląd maszyn i ich naprawa. Ubezpieczony napelniał kwasem maszyny do karbonizacji. Remonty maszyn ubezpieczony wykonywał na hali produkcyjnej. Prace te ubezpieczony wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca była trzymianowa, na jednej zmianie było 2 pracowników brygady. Naprawy były wykonywane przez całą dniówkę.

Ślusarze mieli warsztat wydziałowy, gdzie były naprawiane niektóre części do maszyn, dotyczyły napraw które wymagały użyciu wiertarek, szlifierek. W warsztacie ubezpieczony czyścił również pompy, które były zdemontowane z wydziału. Po wyczyszczeniu pomp ubezpieczony montował je na hali.

Jako konserwator maszyn i urządzeń ubezpieczony czyścił zgrzeblarki. Praca ta wymagała zdjęcia wałków z maszyny, ich wyczyszczenia, naoliwienia i następnie złożenia maszyny. Ubezpieczony czyścił także przewody wentylacyjne.

W Ł. Zakładach (...) był główny warsztat i tam też pracowali ślusarze. Ubezpieczony nie pracował w głównym warsztacie.

W Zakładzie nie było przestojów.

(zeznania ubezpieczonego min.0010:27 – 00:28:32 protokół z 16.05.2016 r. w zw. z min.00:23:46 protokół z 22.06.2016 r., min.00:01:03-00:05:47 protokół z 13.07.2016 r., zeznania świadków Z. Z. min.00:04:15-00:13:45 protokół z 22.06.2016 r., W. R. min.00:13:51-00:21:59 protokół z 22.06.2016 r.)

W wydanym ubezpieczonemu w dniu 12 września 2001 roku świadectwie pracy pracodawca wskazał, że ubezpieczony wykonywał pracę ślusarza wydziałowego, konserwatora maszyn.

(świadectwo pracy – k.8 akt ZUS, IV plik)

W okresie od 8 marca 1996 roku do 1 października 1999 roku ubezpieczony był zatrudniony w Zakładach (...) w O. jako monter aparatów i układów hydraulicznych - spawacz. Do stycznia 1997 roku zakład wypłacał dodatek za szkodliwość.

(umowa o pracę, karty wynagrodzeń, świadectwo pracy – akta osobowe, k.22)

Do obowiązków ubezpieczonego należało dbanie o drożność wentylacji. Ubezpieczony czyścił filtry. Zajmował się również spawaniem elektrycznym i gazowym.

(zeznania ubezpieczonego min.0010:27 – 00:28:32 protokół z 16.05.2016 r. w zw. z min.00:23:46 protokół z 22.06.2016 r.)

W wydanym ubezpieczonemu świadectwie pracy pracodawca wskazał, że ubezpieczony wykonywał pracę mechanika urządzeń ciepłno-mechanicznych w pełnym wymiarze czasu pracy.

(świadectwo pracy – k.19 akt ZUS, III plik)

Ubezpieczony nie otrzymał świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, gdyż gdy kończył pracę świadectwa takie nie były wydawane. (zeznania ubezpieczonego min.00:01:03-00:05:47 protokół z 13.07.2016 r.)

Z. Z. był zatrudniony w Ł. Zakładach (...) w Ł. jako ślusarz na Wydziale S. i Farbiarni od 21 lutego 1970 roku do 30 listopada 1990 roku. (świadectwo pracy – akta dot. Z. Z. – k.8)

(...) Zakłady (...) w Ł. wydały Z. Z. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym potwierdzono, że w okresie zatrudnienia wykonywał prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe w oddziałach będących w ruchu na stanowisku ślusarza w wydziale S. i farbiarni. (świadectwo – akta dot. Z. Z. – k.9)

W. R. był zatrudniony w Ł. Zakładach (...) w Ł. jako ślusarz na Wydziale S. i Farbiarni oraz nastawiacz maszyn od 29 września 1970 roku do 31 sierpnia 1998 roku. (świadectwo pracy – akta dot. W. R. – k.7)

(...) Zakłady (...) w Ł. wydały W. R. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym potwierdzono, że w okresie zatrudnienia wykonywał prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe w oddziałach będących w ruchu na stanowisku ślusarza, ustawiacza maszyn. (świadectwo – akta dot. W. R. – k.8)

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał za wiarygodnie zeznania ubezpieczonego dotyczące rodzaju prac jakie wykonywał Ł. Zakładach (...) w Ł.. Zeznania te korelują z zeznaniami świadków W. R. i

Z. Z., mają również potwierdzenie w dowodach z dokumentów – umowie o pracę, świadectwie pracy i świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach, kartach wynagrodzeń. Świadczyli razem z ubezpieczonym w tym samym okresie i w tym samym Wydziale S. i Farbiarni, zajmowali takie samo stanowisko jak ubezpieczony, zatem mają pełną wiedzę, jakie prace były wykonywane. Zeznania świadków są spójne i logiczne.

Świadczyli otrzymali od pracodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony zakończył pracę w 1982 roku i wyjaśnił, iż w tym okresie pracodawca nie wydawał świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Natomiast świadcy takie świadectwa otrzymali – Z. Z. w 1990 roku, W. R. w 1998 roku.

Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom ubezpieczonego co do rodzaju prac wykonywanych w Zakładach (...) w O.. Zeznania te nie znajdują potwierdzenia w dowodach z dokumentów - umowie o pracę, świadectwie pracy i kartach wynagrodzeń. Z dokumentacji osobowej wynika, że ubezpieczony został zatrudniony jako monter aparatów i układów hydraulicznych – spawacz. W świadectwie pracy zakład wskazał, że ubezpieczony wykonywał prace mechanika urządzeń ciepłno-mechanicznych – spawacza. Natomiast ubezpieczony zeznał, że był mechanikiem urządzeń i do jego obowiązków należało utrzymanie wilgotności i temperatur na hali. Zajmował się również spawaniem, czyszczeniem komór.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Zgodnie z treścią art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaju prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się do rozstrzygnięcia czy okresy pracy ubezpieczonego J. P. w Ł. Zakładach (...) w Ł. oraz Zakładach (...) w O. były okresami pracy w warunkach szczególnych.

W wykazie A stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia do pracy w szczególnych warunkach zostały zaliczone prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (Dział XIV punkt 25) oraz prace przy obróbce surowców włókienniczych i ich przędzeniu (Dział VII punkt 1).

Stanowiska na których praca jest wykonywana w szczególnych warunkach zostały sprecyzowane w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 19 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 6 sierpnia 1983 r. sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG z dnia 15 grudnia 1983 r.). W Dziale XIV punkcie 25 wymieniono prace na stanowiskach pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie. Dodatkowo stanowisko konserwatora maszyn i urządzeń zostało wymienione w dziale VII punkt 1 podpunkt 12 dotyczącym prac przy obróbce surowców włókienniczych i ich przędzeniu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony w Ł. Zakładach (...) w Ł. wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń na wydziale szarparni i farbiarni. W wydziale tym wykonywane były prace polegające przeróbce wełny i jej farbowaniu. Zadaniem ubezpieczonego było utrzymanie maszyn w sprawności, ich bieżąca konserwacja. Prace te ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jeżeli nie było możliwości naprawy części na hali ubezpieczony wykonywał naprawę w warsztacie wydziałowym, natomiast montaż odbywał się na hali.

Od czasu powierzenia ubezpieczonemu stanowiska konserwatora maszyn i urządzeń ubezpieczony zajmował się czyszczeniem zgrzeblarek. Prace te były wykonywane również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca była wykonywana w warunkach zapylenia, kurzu i oparów chemicznych od barwników. Ubezpieczonemu nie były powierzane inne obowiązki jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach.

Odnosząc się do zatrudnienia w Zakładach (...) w O. na stanowisku monter aparatów i układów hydraulicznych – spawacza należy wskazać, iż ubezpieczony nie wykazał, że prace te wykonywane były w szczególnych warunkach. Pracodawca w świadectwie pracy wskazał, że ubezpieczony wykonywał prace mechanika urządzeń ciepłno-mechanicznych. Zakres tych prac nie odpowiada nazwie stanowiska pracy i rozbieżność ta nie pozwala na jednoznaczne ustalenie jakie prace wykonywał ubezpieczony. W toku postępowania ubezpieczony nie przedstawił żadnych dowodów, poza własnymi twierdzeniami celem wyjaśnienia jaki był jego zakres zadań i obowiązków w tych Zakładach.

Niemniej jednak doliczenie ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu pracy w Ł. Zakładach (...) skutkuje spełnieniem przez niego warunku posiadania 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach. Staż ten, wraz z okresem niespornym uznanym przez Zakład, wynosi 15 lat 2 miesiące i 25 dni.

Wyżej przytoczone ustalenia pozwalają przyjąć, iż ubezpieczony legitymuje się zarówno wymaganym ogólnym stażem pracy jak i ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony ukończył wymagany wiek, złożył wniosek przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, co uprawnia go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

Stosownie do treści art. 129 ust. 1 ww. ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Ubezpieczony ukończył wymagany wiek w dniu 3 sierpnia 2015 roku, zatem od dnia 3 sierpnia 2015 roku nabył prawo do emerytury od tego dnia.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 3 sierpnia 2015 roku.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, pouczając go o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.
2. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS kserokopię protokołów rozprawy.
3. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w przypadku złożenia apelacji.

28.07.2016 r.